

TÜSİAD

Berlin

Almanya'da Bu Ay

2012 / 33 A L M A N Y A ' D A B U A Y E K İ M 2 0 1 2

BU SAYIDA:

**POLİTİK GELİŞMELER
EKONOMİK GELİŞMELER
FİRMA HABERLERİ
AYIN MAKALESİ**

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR - AVRUPA ÖZEL SEKTÖR KONFEDERASYONU

MERKEZ : 46 Meşrutiyet Caddesi Tepebaşı 34420 İstanbul Türkiye Tel : 90 212 249 11 02 Faks : 90 212 249 09 13
ANKARA : 39/4 İran Caddesi Gaziosmanpaşa 06700 Ankara Türkiye Tel: 90 312 468 10 11 Faks: 90 312 428 86 76
AVRUPA BİRLİĞİ : 13 Avenue des Gaulois 1040 Brüksel Belçika Tel : 32 2 736 40 47 Faks : 32 2 736 39 93
ALMANYA : 28 Märkisches Ufer 10179 Berlin Almanya Tel : 49 30 28 87 86 300 Faks : 49 30 28 87 86 399
FRANSA : 33 Rue de Galilée 75116 Paris Fransa Tel : 33 1 44 43 55 35 Faks : 33 1 44 43 55 46
A B D : 1250, 24th Street N.W. Suite#300 Washington DC 20037 USA Tel : 1 202 776 7770 Faks : 1 202 776 7771
ÇİN: Lufthansa Center, EUCCC/C-319, 50 Liangmaqiao Rd, Chaoyang-Beijing 100125 T: 861064622066 F: 861064623206

Politik Gelişmeler

Merkel: AB dürüst ortak

Türkiye Başbakanı Erdoğan, Alman mevkidaşı Angela Merkel ile Berlin'de bir araya geldi. Ortak basın toplantısı düzenleyen iki lider, Türkiye'nin AB üyelik süreci, PKK, Suriye gibi konularda mesajlar verdi.

Türkiye Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Alman mevkidaşı Angela Merkel ile düzenlediği basın toplantısında AB üyelik süreci, öne çıkan konular arasındaydı. Erdoğan, Merkel'in 2013 yılı Şubat ayında Türkiye'yi ziyaret edeceğini açıkladı. Erdoğan, AB'yi Türkiye'yi oyalamaması konusunda uyarırken, Almanya Başbakanı Angela Merkel, AB'nin dürüst bir müzakere ortağı olduğunu söyledi. AB Komisyonu'nun Türkiye ile ilgili İlerleme Raporu'nda değindiği sorunlara atıfta bulunan Merkel, temelde açıklığa kavuşturulması gereken sorular bir yana müzakerelerin devam edeceği güvencesini verdi.

"Müzakereler ucu açık başladı"

Başbakan Angela Merkel'in lideri olduğu Hristiyan Demokrat Birlik'in (CDU) Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine sıcak bakmadığı biliniyor. Parti, Türkiye'ye tam üyelik yerine imtiyazlı ortaklık verilmesinden yana. Ancak Alman hükümeti, Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki müzakerelerin "ucu açık" olarak devam ettirilmesinden yana bir tutum sergiliyor. Bir gazetecinin "Bu durum bir çelişki yaratmıyor mu?" şeklindeki soruyu yanıtlayan Merkel, partisinin bakış açısının değişmediğini, ancak buna rağmen Türkiye ile müzakerelere "ucu açık" olarak başladığı söyledi. Hükümetlerin değişmesine rağmen, alınan kararların değişmediğini vurgulayan Merkel, dolayısıyla Türkiye ile müzakerelere devam edileceğini dile getirdi. İmtiyazlı ortaklık kavramını kullanmaktan kaçınan Merkel, partisi Hristiyan Demokrat Birlik içinde Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üyeliğinin istenmediğini işaret etti. Merkel, Başbakan Erdoğan'ı kast ederek "Bu konuda aynı görüşleri paylaşmasak da, bu gerçekle yaşamayı ve ilişkilerimizi geliştirmeyi öğrendik" dedi.

"Güney Kıbrıs'ın AB'ye alınması hataydı"

Recep Tayyip Erdoğan, Kıbrıs sorununa da değinerek, AB'nin 2004 yılında Güney Kıbrıs'ı AB üyeliğine kabul etmesinin bir hata olduğunu ve bu hatanın giderek büyüdüğünü ifade etti. Erdoğan Merkel'in de bunun bir hata olduğunu kendisine

söylediğini belirtti, ancak Merkel bu ifadeye tepki vermedi.

Erdoğan Fransa'ya da yüklendi ve Türkiye'nin 'üye aday' statüsüne rağmen AB zirvelerine artık çağırılmamasından Fransa'yı sorumlu tuttu. Erdoğan, aradaki görüş ayrılıklarına rağmen gerek eski Başbakan Gerhard Schröder, gerekse Angela Merkel yönetiminde Almanya'dan hep destek gördüklerini de söyledi.

Erdoğan salı günü yaptığı açıklamada da Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100'üncü yıldönümüne denk gelen 2023 yılında AB üyeliğine karar verilmemesi durumunda AB'nin Türkiye'yi kaybedebileceği uyarısında bulunmuştu.

Merkel'den PKK ile mücadele taahhüdü

Erdoğan'ın Almanya gezisi öncesinde dile getirdiği PKK'ya destek eleştirisi de basın toplantısının gündemindeydi. Almanya Başbakanı Angela Merkel, Almanya'da da terör örgütü olarak sınıflandırılan PKK'ya karşı mücadelede Türkiye'ye yoğun destek taahhüdünde bulundu.

PKK'nın terörist faaliyetlerinin engellenmesi için Almanya'nın her şeyi yapacağını kaydeden Merkel, bunun, PKK'nın Almanya toprakları üzerinden eylemler planlaması durumunda da geçerli olduğunu söyledi. Almanya Başbakanı, bu bağlamda iki ülke içişleri bakanlıkları müsteşarları arasında görüşmelerin sıklaşacağını belirtti.

Erdoğan, PKK ile mücadele konusunda destek sözü vermesinden dolayı Merkel'e teşekkür etti. Bu konuda işbirliğinin şart olduğunu ifade eden Erdoğan, Avrupa Birliği'nin de bu mücadeleye destek vermesini istedi.

"Türkiye'nin güvenliğinden sorumluyuz"

Suriye'deki siyasî ve insanî kriz de basın toplantısında öne çıkan konular arasındaydı. Suriye konusunda Almanya'dan destek isteyen Erdoğan, Suriyeli mültecilerin durumuna da değinerek, "Küresel barışın arzulandığı bir dönemde bu tabii ki engellememiz gereken bir felakettir" diye konuştu.

Erdoğan "Almanya-Rusya ilişkileri, Almanya-Çin Halk Cumhuriyeti ilişkilerinin daha da hassasiyetle sürdürülmesi, bu süreçte inanıyorum ki önem arz ediyor" dedi.

Merkel de Suriye'deki durumun Türkiye açısından gerçek bir yük oluşturduğunu kaydederek Alman federal hükümetinin Türkiye'ye insanî alanda yardım teklifinde bulunduğunu kaydetti. Türkiye'nin Suriye ile ilişkiler konusunda itidalli tutumunu öven

Merkel, “Türkiye’nin güvenliği konusunda sorumluluk hissediyoruz” diye konuştu.

Erdoğan BM’ye de Suriye’nin kuzeyinde oluşturulacak bir uçuşa yasak bölge konusunda anlaşmazlığı aşma çağrısında bulundu ve konunun BM Güvenlik Konseyi’nde ele alınması ve karara bağlanması gerektiğini söyledi.

“Çifte vatandaşlık imkânı yeniden tanınsın”

Erdoğan, Almanya’da yaşayan yaklaşık 3 milyon Türk kökenliye çifte vatandaşlık imkânı sağlanmasını da istedi ve Türk vatandaşları ya da Türk kökenli Alman vatandaşlarının bu imkâna sahip olmasını arzuladığını ifade etti. Erdoğan aynı zamanda Türkiye’de yaşayan 50 bin Alman vatandaşına da Türk vatandaşlığı için müracaat etmeleri çağrısında bulundu ve bunun iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilere katkı açısından da değerlendirilmesi gerektiğini söyledi.

İkili ilişkiler

Türkiye ile Almanya arasındaki ilişkilerde önümüzdeki aylarda hareketli günler yaşanması bekleniyor. Başbakan Erdoğan, kasım ayı sonunda Türkiye - Almanya Stratejik Konseyi adlı bir sürecin başlatılacağını söyledi. Bu çerçevede, Türkiye Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu’nun Berlin’de Alman mevkîdaşı Guido Westerwelle ile bir araya gelmesi planlanıyor. Erdoğan, kasım ayı sonunda başlatılacak sürecin başbakanlar düzeyinde devam ettirileceğini kaydetti.

Önümüzdeki yılın şubat ayı sonunda ise Almanya Başbakanı Angela Merkel’in Türkiye’yi ziyaret etmesi bekleniyor. Erdoğan, Merkel’in ziyareti sırasında İstanbul’da kurulması planlanan Türk-Alman Üniversitesi’nin temellerinin atılmasını temenni ettiklerini söyledi. Erdoğan, benzer bir üniversitenin Almanya’da da kurulmasını istediklerini, sözlerine ekledi. [İnternet bağlantısı için](#)

NSU cinayetlerine tazminat

Alman hükümetinin Nasyonsosyalist Yeraltı (NSU) terör hücresinin mağdurlarına yaklaşık 900 bin euro tazminat ödediği bildirildi.

Federal Adalet Bakanlığı’ndan yapılan açıklamada, ödemenin aşırı sağcı saldırılar için oluşturulan fondan yapıldığı ifade edildi.

Aşırı sağcı Nasyonal Sosyalist Yeraltı (NSU) adındaki aşırı sağcı terör hücresi 2000-2007 yılları arasında sekizi Türk ve biri de Yunan olmak üzere dokuz göçmen ile bir Alman kadın polisin öldürülmesinden ve Köln’de düzenlenen iki bombalı saldırıdan sorumlu tutuluyor.

Geçen yılın kasım ayında örgütün üç üyesi Eisenach kentinde bir bankayı soyduktan sonra takibe alınmış, yakalanacaklarını anlayan Uwe Mundlos ve Uwe Böhnhardt bulundukları karavanda intihar ederken, Beate Zschäpe tutuklanarak cezaevine sevk edilmişti. Zschäpe tutuklanmadan önce üçlünün kaldığı daireyi havaya uçurmuştu.

Neue Osnabrücker Zeitung adlı gazetenin haberine göre Bakanlığın Mart 2012 tarihli yazılı çağrısıyla, öldürülen göçmen kurbanların eş ve çocuklarına 10 biner euro, kardeşlerine de 5 biner euro tazminat ödendi. Öldürülen polis memuru için 25 bin euro ödeme yapılırken, ağır yaralanan meslektaşına 10 bin euro ödendi. Alman makamlarının Köln’de düzenlenen iki bombalı saldırı için ödediği toplam tazminat yaklaşık 140 bin euroyu buluyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Ekonomik Gelişmeler

Almanya sanayisi ile ayakta

Avrupa ekonomisinin yükünü çeken Almanya bütün kıtayı saran krize de kafa tutuyor. Bu tesadüf olamaz. Almanya bu konumunu sınıflı altyapısının son derece güçlü olmasına ve toplumsal uzlaşmaya borçlu.

Almanya, büyük sanayi ülkeleri arasındaki, klasik sanayi üretiminin böylesine ağırlıklı rol oynadığı tek ülke. Sanayi sektörünün Gayrı Safi Yurtiçi Hâsıla içindeki payı yüzde 23’ü buluyor. Bu oranı Almanya’dan başka sadece Japonya ve Güney Kore yakalayabiliyor. Sanayi işletmelerine yatırım yapmayı planlayan sermaye sahipleri açısından da Almanya son derece cazip bir ülke. Alman özel sektörüne yakınlığıyla tanınan Köln’deki Ekonomi Enstitüsü’nün yaptığı ve 45 ülkenin yatırım lokasyonu olma özelliklerinin karşılaştırıldığı araştırmadan bu sonuç çıkıyor. Enstitü başkanı Michael Hüther Almanya’nın bu alanda nasıl iyileştiğini şöyle anlattı:

“Almanya yatırım yeri olarak son yıllarda daha fazla tercih edilmeye başladı. 1995 yılında dünya sıralamasına göre 14'üncüyüydük. 2010'da beşinciliğe yükseldik. Güçlü ve büyüyen ülkeler kategorisinde yer alan tek büyük sanayi ülkesi Almanya. Bu, bütün tarafların ortak gayretiyle başarıldı. Şirketler, çalışanlar, sendikalar, ekonomik ve sosyal politikaları yönlendirenler el ele verdi. Tek bir tarafın girişimiyle olmadı. Yanlıştan çok doğrunun yapılmış olması, Almanya gibi son derece karmaşık ve heterojen bir toplum açısından küçümsenecek bir netice değildir.”

Almanya'nın tek avantajı, mükemmel altyapıya sahip olması değil. Sıkı rekabet ortamı yaratıcılığı teşvik ederken, ticari himayeciliğe izin verilmemesi de tekelleşmeyi önüyor. Teknik ve mühendislik alanlarında iyi eğitilmiş, vasıflı işgücü potansiyeli yüksek olan Almanya telif haklarına ve fikrî mülkiyete sahip çıkıyor. Tedarikçilik ve yan sanayi alanlarında son derece verimli iş kollarına sahip. Enerji ve hammadde ikmalinde de sıkıntı çekmiyor. Enerji ve öncelikle de elektrik maliyetinin yükselmesi ise olumsuz faktörler arasında yer alıyor. Enstitü başkanı Hütther, yeşil enerjiye geçiş projesinin maliyetleri artırması dışındaki diğer olumsuz faktörleri ise şöyle sıralıyor:

“Tabii, Almanya'nın da bazı zayıf noktaları var. Başta, maliyet, yani saat başına işgücü maliyeti sayılabilir. Ayrıca, ihracat maliyetleri ve kazanç vergileri... Araştırma kapsamına aldığımız 45 ülkeye arasında Almanya ortalamasının yüzde 29 kadar altında yer alıyor. Maliyetin, üzerinde durulması gereken, bir numaralı konu olduğu söylenebilir.”

Yatırım yeri sıralamasının zirvesinde ABD'yi görüyoruz. Amerika'daki şirketler kırtasiyecilikle daha az zaman kaybediyor. Üstelik ABD müşteri potansiyeli olan, dev bir pazar. İsveç, Danimarka ve İsviçre de Almanya'nın önündeler. Brezilya, Rusya ve Çin gibi genç sanayi ülkeleri son derece dinamik gelişiyorlar. Avrupa'nın kriz ülkeleri Yunanistan, İtalya ve Portekiz ise sürekli geriliyor. İtalya ve Fransa, son yıllarda yoğun şekilde hizmetler sektörüne yönelen Avrupa ülkelerinin başında geliyor. Almanya ise sanayi sektörü yatırımlarına elverişlilik notunu sürekli artırıyor.

“Hizmet ekonomisi ve hizmetler sektörünün önemiyle ilgili yoğun tartışmalara rağmen Almanya'nın son otuz yılda sanayi ülkesi olma özelliğini koruduğunu belirten Profesör Michael Hütther, “Hizmet modasına uymaması Almanya'ya

yaradı. Orta ölçekli ve küçük sanayi işletmelerinin bütün ülke sathına yayılmış olması, gruplaşmalar ve iletişim şebekesinin gücü sağlam bir temel üzerinde gelişmelerine yardımcı oldu”, diyor.

Alman sanayi gücünü, 500'den az eleman çalıştıran orta ölçekli işletmelerden alıyor. Sanayi sektöründe istihdam edilen beş milyon kişinin dört milyonu orta ölçekli işletmelerde çalışıyor. Sanayi kuruluşları son yıllarda dışarıya daha fazla açıldı. Sadece ürünlerini değil, bakım ve servis hizmetlerini de ihraç ediyorlar. İhracata olan bağımlılık aynı zamanda sanayi sektörünün yumuşak karnını da oluşturuyor. Dünya ekonomisindeki durgunluk trendi sürerse, bundan Almanya da mutlaka etkilenecek. [İnternet bağlantısı için](#)

Firma Haberleri

Enerjide Borusan-EnBW rüzgarı

Borusan Holding ve Alman EnBW'nin ortak olduğu Borusan EnBW Enerji, Tekirdağ'da 50 MW'lık Balabanlı Rüzgâr Enerji Santral'i'nin temelini törenle attı. İstanbul'da yapılan törene Enerji Bakanı Taner Yıldız, Baden-Württemberg Çevre ve Enerji Bakanı Franz Untersteller, Borusan Holding CEO'su Agah Uğur ve EnBW CEO'su Frank Mastiaux da katıldı.

Türkiye'de enerji sektöründeki yatırım ihtiyacının eşi benzeri bulunmadığını ifade eden Mastiaux, “Türkiye'deki yatırım planlarımız önemli. Burada çok sayıda fırsat var. Sadece rüzgâr değil, hidroelektrik gibi diğer yenilenebilir enerji projeleri de önemli. Bunlar hem mevcut portföyümüzde var hem de ilerideki büyümemizde önemli rol oynayacaklar” yorumunu yaptı

Türkiye'de enerji yatırımlarını kamu eliyle yapmaktan daha ziyade özel sektör eliyle yapmak için ciddi bir tercihte bulunduklarının altını çizen Bakan Yıldız ise, “Türkiye'nin büyüme hızını karşılayabilmek için yalnızca üretim tarafına yılda 5

- 5,5 milyar avro yatırım yapmamız gerekiyor” şeklinde konuştu. [Internet bağlantısı için](#)

Ayın Makalesi

ERDOĞAN İÇİN SAĞLAM BİR KALE

Die Welt, 31.10.2012

--Türkiye Başbakanı'nın Berlin'deki Resmî Ziyareti -Ülkesinin En Büyük- Yeni Büyükelçiliğin Açılışıyla Başlıyor. Angela Merkel ile Yapılacak Görüşmede, Suriyeli Sığınmacılar İle Türkler İçin Vize Zorunluluğu Meselelerinin Ele Alınması Bekleniyor--

Türkiye Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan, Almanya'da da kutuplaştıran bir kişilik. Dün Berlin'de dünyadaki en büyük Türk Büyükelçiliğinin açılışını yaptığında, Almanların çoğu “Bu adam Almanya konusunda nerede duruyor? Kendisinin buradaki siyasi hedefleri nelerdir?” sorularını yöneltiyordu. Gözlemcilerin çoğu, onu, Türkiye'nin geleceğini Avrupa Birliği'nde değil yükselen yeni bir dünya gücü olarak kendinde gören ve Avrupa ile Batı'ya küçümsercesine bakan biri olarak görüyor. Peki ya Almanya'yı ?

Kesinlikle böyle görmüyor. Türk hükûmet temsilcileri ve diplomatlar, Alman mevkidaşlarına, Avrupa'da iki sağlıklı ülke olduğu görüşünde olduklarını söylemekten hoşlanıyorlar: Almanya ve Türkiye. Onlara göre Almanya da tıpkı Türkiye gibi önder ülke.

Gerçi Erdoğan bir ay önce AK Parti Kurultayında yaptığı konuşmada, AB ve Avrupa'dan sadece olumsuz hatta düşmanmış gibi söz etti. Sözleri kulağa, Türklere vize vermeyen rasistler gibi çağırıyordu. Erdoğan, Avrupa'ya hiç bu kadar belirgin ve aşağılayıcı bir şekilde sırt çevirmemişti. AB üyeliğine ilgi kayboldu, katılım müzakereleri sürecinde tamamlanması gereken 35 fasıldan sadece biri kapatıldı.

Ankara, giderek düşen bir motivasyonla Brüksel ile 13 faslı müzakere ediyor. Federal Dışişleri Bakanı Guido Westerwelle'ye göre bu, kritik bir gelişme. Westerwelle, Türk

Büyükelçiliğinin açılış konuşmasında, “Bu duraksama iki taraf için de iyi değil.” ifadesini kullandı.

Ekonomik bakımdan Türkiye için Almanya'dan daha önemli bir ülke yok ve siyasi olarak da Erdoğan'ın gözünde sadece Amerikalılar Almanlardan daha önemli. Avrupa'da hiçbir yer Türkiye için Berlin kadar merkezî değil. Yeni Büyükelçiliğin de bunu yansıtmayı öngörüyor. Esasen Almanya ve Türkiye'nin kendi bölgelerinde öne çıkan özel bir rol oynamaları düşüncesi, Angela Merkel'in Türkiye ile ayrıcalıklı ortaklığa gidilmesinin Ankara ile ilişkiler açısından AB üyeliğinden daha uygun bir çerçeve olacağı görüşünden pek uzak değil.

Yeşillerin Türk kökenli eş başkanı Cem Özdemir de kısa bir süre önce bu gazetede, bunun Erdoğan için de daha rahat bir çözüm olacağını söylemişti. Bu durumda Erdoğan, bundan böyle ağır egemenlik sınırlandırmalarıyla uğraşmak zorunda kalmadan AB üyeliğini istiyormuş gibi davranmaya devam edebilir. Almanya, Erdoğan için sadece Almanların değil burada yaşayan Türklerin de ülkesi. Erdoğan onlara bu görkemli Büyükelçilik ile bir sinyal vermek istiyor: Gördünüz mü, oraya aidiz, onurluyuz ve güçlüyüz.

Bu aynı zamanda siyasi bir niyet beyanıdır. Bir Türk hükûmeti ilk kez Erdoğan döneminde Almanya'daki vatandaşlarını organize ve seferber etmeye çalışıyor. Burada Yahudi ve Ermeni diasporası örnek alınıyor. Sadece bunun için Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı adında yeni bir kurum oluşturuldu. Geçen iki yılda düzenlenen bir dizi konferansla yurt dışı Türklerinin temsilcileri, Türkiye konusunda hassaslaştırıldı ve Türk diasporasını “ezilmeye” karşı donatmak için eğitildi ve Almanya'da çıkarlarını kabul ettirmek için hukuk devletinin olanca imkânlarından faydalanması istendi. Bu çıkarların aynı zamanda Türkiye'nin de çıkarları olduğunu Erdoğan bizzat belli etmişti.

Erdoğan, Almanyalı Türklere ilk defa Türkiye'ye gitmeden Türkiye'deki seçimlerde oy kullandırmak istiyor. Şansölye ile görüşmesinde Erdoğan, Türkler için vize zorunluluğunu da dile getirmek istiyor. Kendisi, AB üye adayı bile olmayan ülkelere vize kolaylığı sağlanırken Türkiye konusunda inat edilmesini anlayamıyor. Türkiye'deki Suriyeli sığınmacıların durumunun da ele alınması bekleniyor.

Alman politikasını etkilemek, onun gözünde uzak bir hedef olabilir. Şayet Erdoğan, Almanyalı Türkleri kendi arkasında örgütleyebilir ve bu ağırlığını Türklerin çıkarlarını savunmayı vadeden bir partiyle Alman seçimlerinde hissettirebilirse o zaman Türkiye, Avrupa'da da biraz daha fazla ağırlığa sahip olacaktır. Almanya'da üç milyona yakın Türk kökenli yaşıyor ve çoğu Alman vatandaşı.

Esasen Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun fikri olan Erdoğan'ın hayali böylece gerçek olacak. Öne sürülen argüman şöyle: Türkiye güçlü bir duruş sergilemeli ve Müslüman dünyasındaki etkisini o derece yaygınlaştırmalı ki AB'nin gözünde Türkiye'yi kaybetme tehlikesi, sözüm ona AB üyeliği tehlikesinden daha büyük olsun. Erdoğan ve Davutoğlu, AB'nin ancak o zaman Türkiye'yi üyeliğe kabul edeceğini düşünüyor.